

MİLENYUM YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK VE DENETİM A.Ş.

MEVZUAT SİRKÜLERİ

Sayı : 2022/01

14.01.2022

1) ASGARİ ÜCRET TUTARI ARTTIRILMIŞ , ASGARİ ÜCRETEN ALINAN GELİR VERGİSİ VE DAMGA VERGİSİ KALDIRILMIŞ OLUP AĞI UYGULAMASINA SON VERİLMİŞTİR.

Bilindiği üzere 01.01.2022 tarihinden itibaren brüt asgari ücret aylık 5.004 TL olarak uygulanacaktır. Yapılan düzenleme çerçevesinde brüt asgari ücretten işçi SGK primi ile işsizlik sigorta priminin düşülmesinden sonra kalan tutar olan 4.253,40 TL gelir vergisinden istisna olacaktır.

Vergi istisnasından asgari ücret ile asgari ücretin üzerinde ücret elde edenler de dahil olmak üzere tüm çalışanlar yararlanacak olup; aylık gelir vergisi matrahının 4.253,40 TL'na kadar olan kısmı üzerinden gelir vergisi hesaplanmayacaktır. Bununla birlikte, gelir vergisi hesaplanmayan (vergiden istisna tutulan) tutar, sonraki ayların ücret bordrolarında kümülatif gelir vergisi matrahı hesaplamalarında dikkate alınacaktır.

Ayrıca Kanununun 3. maddesinin (b) bendinde yer alan düzenleme ile Gelir Vergisi Kanunu'nun "Asgari geçim indirimi" başlıklı 32. maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

2) ÇEVRE TEMİZLİK VERGİSİ TUTARLARI ARTTIRILDI.

2022 yılında uygulanacak çevre temizlik vergisi tutarları arttırıldı.

- Konutlara ait çevre temizlik vergisi; su tüketim miktarı esas alınmak suretiyle metreküp başına büyükşehir belediyelerinde 68 Kuruş, diğer belediyelerde 50 Kuruş olarak hesaplanacaktır. – Kalkınmada öncelikli yörelerdeki belediyeler ile nüfusu 5000'den az olan belediyelerde bulunan konutlara ait çevre temizlik vergisi su tüketim miktarı esas alınmak suretiyle metreküp başına 25 Kuruş olarak hesaplanacaktır.
- İş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisi, belediyelerce binaların tarifedeki derecelere intibak ettirilmesi üzerine her yılın Ocak ayında yıllık tutarı itibarıyla tahakkuk etmiş sayılacaktır.
- Büyükşehir belediyelerinde çevre temizlik vergisi, diğer belediyelerde uygulanan çevre temizlik vergisi tutarları %25 artırılarak uygulanır.
- İş yeri ve diğer şekilde kullanılan binalarla ilgili olarak tahakkuk eden bu vergi, her yıl, emlak vergisinin taksit sürelerinde ödenir. Buna göre 1. taksit Mart- Nisan - Mayıs ayı, 2. Taksit ise Kasım ayı sonuna kadar ödenir – Verginin mükellefi, binaları kullananlardır.

3) DAMGA VERGİSİ TUTARLARI ARTTIRILDI.

66 seri No.lu Damga Vergisi Genel Tebliğ ile vergiye tabi kağıtların 2022 yılında tabi olacakları maktu damga vergisi tutarları arttırılmıştır. 2022 yılında beyannamelerden alınacak damga vergisi tutarları aşağıdaki gibidir.

- Yıllık gelir vergisi beyannameleri (132,30TL.)
- Kurumlar vergisi beyannameleri (176,70 TL.)
- Katma değer vergisi beyannameleri (87,30 TL.)
- Muhtasar beyannameler (87,30 TL.)
- Diğer vergi beyannameleri (damga vergisi beyannameleri hariç) (87,30 TL.)
- Gümrük idarelerine verilen beyannameler (176,70 TL.)
- Belediye ve il özel idarelerine verilen beyannameler (64,80 TL.) Sosyal güvenlik kurumlarına verilen sigorta prim bildirgeleri (64,80TL.)
- Muhtasar ve prim hizmet beyannamesi (103,50 TL)

4) DEĞERLİ KONUT VERGİSİ UYGULAMASI.

2021 yılında Türkiye sınırları içinde bulunan mesken nitelikli taşınmazlardan Emlak Vergisi Kanunu'nun 29 uncu maddesine göre belirlenen bina vergi değeri 2021 yılında 5.227.000 Türk lirasının üzerinde olanların 2022 yılında değerli konut vergisi beyannamesi vermesi gerekiyor.

2022 yılında uygulanacak olan Emlak Vergisi Kanununun 42 nci maddesinde yer alan tutar, 2021 yılına ait tutarın 2021 yılı için belirlenen yeniden değerlendirme oranının yarısı olan (%36,20/2=) %18,10 oranında artırılması suretiyle 6.173.000 Türk Lirası olarak tespit edildi.

1. 2021 yılı bina vergi değeri 5.227.000 TL ve üzerinde olan mesken niteliğindeki taşınmazlar değerli konut vergisine tabidir.
2. Bu konutlar için 20 Şubat 2022 günü sonuna kadar beyanda bulunulmalı ve tahakkuk eden vergi Şubat ve Ağustos aylarının son gününe kadar iki eşit taksit halinde ödenmelidir.
3. Verginin matrahı beyanda bulunulacak değerli konut vergisi konusuna giren mesken niteliğindeki taşınmazın 2022 yılı bina vergi değerinin 6.173.000 TL'sinin üzerindeki kısmıdır.
4. Tahakkuk eden vergi, Şubat ve Ağustos aylarının sonuna kadar iki eşit taksitte ödenmesi gerekmektedir.
5. Tek meskeni olanlar, değerli konut vergisine tabi değildir.

5) BİNEK OTOMOBİLLER İÇİN UYGULANAN GİDER KISITLAMASINDAKİ RAKAMLAR ARTTIRILDI.

Kiralama yoluyla edinilen binek otomobillerinin her birine ilişkin gider yazılabilecek aylık kira bedeli tutarı 8.000 TL olarak belirlenmiştir. Bu tutarın üzerindeki kira bedelleri Kanunen Kabul Edilmeyen Gider olarak dikkate alınacaktır.

Yeni alınan binek otomobiller için vergilerin maliyet bedeline eklendiği veya binek otomobilin ikinci el olarak iktisap edildiği hallerde amortisman olarak ayrılacak tutar 430.000 TL olarak belirlenmiştir. Bu tutarın üzerinde amortisman ayrılması durumunda Kanunen Kabul Edilmeyen Gider olarak dikkate alınacaktır.

6) İNDİRİMLİ ORANDA KDV İADESİ UYGULAMASINDA İADE KONUSU YAPILAMAYAN KDV TUTARI DEĞİŞTİRİLDİ.

İndirimli orana tabi işlemler nedeniyle yüklenilen ve indirim yoluyla giderilemeyen KDV tutarının iade konusu yapılamayacak kısmıyla ilgili sınır, 2018 yılı için 11.400 TL, 2019 yılı için 14.100, 2020 yılı için 17.300 TL , 2021 yılı için 18.900 TL , 2022 yılı için 25.700 TL olarak belirlenmiştir.

7) VERGİ USUL KANUNUNDAKİ BAZI RAKAMLAR GÜNCELLENMİŞTİR.

Vergi Usul Kanunu'nda yer alan bazı hadler 2022 yılı güncellenmiştir.

- Fatura düzenleme sınırı 2.000 TL
- Doğrudan gider yazılabilecek demirbaşlar 2.000 TL
- Şüpheli Alacak Tutarı (Dava veya icra aşaması olmaksızın) 4.000 TL
- Kullanılan sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belgeler için izaha davet limiti 148.000 TL

8) 5 PUANLIK PRİM TEŞVİKİNDE TÜRKİYE GENELİ BORÇ SORGUSU UYGULAMASI 2022/OCAK AYINDAN İTİBAREN BAŞLIYOR.

- 5 puanlık sigorta prim teşvikinde, işverenin SGK' ya yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarının bulunup bulunmadığı hususu 2022/Ocak ayından/döneminden itibaren işverenin Türkiye genelindeki tüm işyerleri esas alınarak yapılacaktır.

- İşverenin Türkiye genelinde yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarının bulunup bulunmadığının tespiti sırasında, işverenlerin SGK' da kendi adına tescil edilmiş tüm işyerlerinden ve kendi adına tescil edilmiş tüm alt işverenliklerinden kaynaklanan yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçları sorgulanacaktır. Bu sorgulama gerçek kişi işverenlerde T.C. kimlik numarası, tüzel kişi işverenlerde vergi kimlik numarası esas alınmak suretiyle yapılacaktır.

- İşverenin, kendi adına tescil edilmiş işyerleri ve alt işverenlikleri haricinde ortak, üst düzey yönetici ve işveren vekili olarak işlem gördüğü işyerleri ile işverenin gerçek kişi olması halinde kendi sigortalılığından kaynaklanan 5510/4-1-b kapsamındaki ve 5510/60-g kapsamındaki yasal ödeme süresi geçmiş prim borçları sorgulanmayacaktır. – İşverenin Türkiye genelinde yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcunun bulunması halinde, beş puanlık indirim uygulanmaksızın sadece ilgili kanunlarda yer alan sigorta prim teşvik, destek ve indirimlerinden yararlanması mümkün olacaktır.

- İşverenin Türkiye genelindeki işyerlerinden borcu bulunması halinde, yasal ödeme süresi geçmiş borçların, cari aya ait belge verme süresinin bitiminden en az bir gün önce ödenmesi gerekmektedir.

9) VARLIK BARIŞINDAN YARARLANMA SÜRESİ 6 AY DAHA UZATILDI.

7256 sayılı Yasa ile getirilen ve Varlık Barışı olarak bilinen Gelir Vergisi Kanunu'nun Geçici 93'üncü maddesinde yer alan başvuru süreleri 31 Aralık 2021 tarihinden 30 Haziran 2022 tarihine uzatıldı. Uzatılan bu süreler aşağıdaki gibidir.

— Yurt dışında bulunan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının, maddedeki hükümler çerçevesinde, Türkiye'deki banka veya aracı kurumlara bildirilme süresi

— Bu varlıkların, yurt dışında bulunan banka veya finansal kurumlardan kullanılan ve bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla kanuni defterlerde kayıtlı olan kredilerin kapatılmasında kullanılmasının son tarihi

— Gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerince sahip olunan ve Türkiye'de bulunan ancak kanuni defter kayıtlarında yer almayan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları ile taşınmazların, vergi dairelerine bildirilme süresi

Söz konusu varlıkların Türkiye'ye getirilmesi ya da sadece bildirimde bulunulması durumunda, herhangi bir vergi ödenmesi söz konusu değildir.

10) EK MALİ TABLO DÜZENLEME SINIRI

2021 yılı aktif toplamı 37.703.000 TL veya net satışlar toplamı 83.783.700 TL'yi aşan mükelleflerin, 2022 yılında verecekleri yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerine temel mali tabloların yanı sıra ek mali tabloları da eklemeleri gerekmektedir.

Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliğlerine göre ek mali tablolardan sadece kar dağıtım tablosunun eklenmesi yeterlidir.

11) 2022 YILI BEYANNAMELERİNİN İMZALATTIRILMASI ZORUNLULUĞUNA İLİŞKİN TUTARLAR

Kurumlar vergisi veya ticari, zirai ve mesleki kazancı nedeniyle gerçek usulde vergilendirilen gelir vergisi mükelleflerinden 2021 yılı faaliyet döneminde aktif toplamı 18.057.000 TL ve net satışlar toplamı 36.104.000 TL'yi aşmayan mükellefler, 2022 yılı beyannamelerini meslek mensuplarına imzalatmak zorundadırlar.

Buna karşılık 2021 yılında

— II. sınıf tacirlerden alım satım veya imalat faaliyetinde bulunanlardan satış tutarları 605.000 TL'yi aşmayanlar

— II. sınıf tacirlerden alım satım veya imalat faaliyeti dışında işlerle uğraşanlardan yıllık gayri safi iş hasılatı tutarı 305.000 TL'yi aşmayanlar

— Serbest meslek faaliyetinde bulunanlardan hasılat tutarı 421.000 TL'yi aşmayanlar – Zirai kazancı işletme hesabı esasına göre belirlenen çiftçilerden hasılat tutarı 605.000 TL'yi aşmayanlar

2022 yılı beyannamelerini imzalatmak zorunda değildir.

İmzalatma zorunluluğu olan beyannameler gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine ait yıllık gelir ve kurumlar vergisi beyannameleri ile muhtasar ve prim hizmet beyannamesi ve katma değer vergisi beyannameleridir.

12) VERGİDEN İSTİSNA KIDEM TAZMİNATI TUTARI GÜNCELLENMİŞTİR.

01.01.2022-30.06.2022 tarihleri arasında geçerli olmak üzere uygulanacak gelir vergisinden istisna edilen kıdem tazminatı tutarı 10.596,74 TL'dir.

13) 2022 YILINDA MALİYET HESAPLARININ 7/A VE 7/B SEÇENEKLERİNE GÖRE TUTULMASINA İLİŞKİN HADLER

2021 yılı Aktif Toplamı 6.283.900 TL veya Net Satışlar Toplamı 12.567.300 TL'yi aşan üretim ve hizmet işletmeleri, 2022 yılında maliyet hesaplarını 7/A seçeneğine göre tutmak zorundadırlar. Bu hadlerin altında kalanlar ise 7/B seçeneğini kullanabileceklerdir.

14) BAĞ-KUR SİGORTALILARI İLE GENEL SAĞLIK SİGORTALILARI PRİM BORÇLARI OLSA BİLE SAĞLIK YARDIMLARINDAN YARARLANABİLECEK

– 5510 sayılı Kanununun 4-1/b kapsamındaki Bağ-Kur sigortalıları,
– 5510 sayılı Kanununun 60-1/g maddesi kapsamındaki sigortalılar,
– İle bu sigortalıların bakma yükümlü oldukları kişiler,
60 günden fazla prim borçları olsa dahi 31/12/2022 tarihi sonuna kadar sağlık yardımlarından yararlanabileceklerdir.

15) NAKİT SERMAYE ARTIŞINDA YARARLANILAN İNDİRİM ORANI GÜNCELLENMİŞTİR.

2021 Yılı 4.Geçici Vergi döneminde ve Kurumlar Vergisi beyannamesinde nakit sermaye artışından dolayı yararlanılacak indirim oranı %24,52 olarak belirlenmiştir.

Buna göre bu belirlenen oranın %50'si (7338 sayılı Kanun ile maddeye eklenen ve 26.10.2021 tarihinde yürürlüğe giren düzenleme ile nakdi sermaye artışlarının, yurt dışından getirilen nakitle karşılanan kısmı için bu oran %75 olarak belirlenmiştir.) nakit arttırılan sermaye tutarı ile çarpılmak suretiyle beyanname üzerinden indirim konusu yapılabilecektir.

16) İMALATÇI VE İHRACATÇI ŞİRKETLERE KURUMLAR VERGİSİ ORANINDA 1 PUAN İNDİRİM ÖNGÖREN KANUN TEKLİFİ İLE VERGİ MEVZUATINDA ÖNGÖRÜLEN DEĞİŞİKLİKLER (TASLAK)

TBMM Başkanlığı'na 04.01.2022 günü sunulan Kanun teklifi ile vergi mevzuatına yönelik öngörülen düzenlemeler henüz teklif aşamasında olup teklifin bu şekilde yasalaşması halinde;

- İhracat yapan kurumların *münhasıran ihracattan elde ettikleri kazançlarına* uygulanacak kurumlar vergisi oranları 2022 hesap döneminde %23 yerine %22, izleyen hesap dönemlerinde ise %20 yerine %19,
- Sanayi sicil belgesini haiz ve fiilen üretim faaliyetiyle iştigal eden kurumların *münhasıran üretim faaliyetinden elde ettiği kazançlarına* uygulanacak kurumlar vergisi oranları 2022 hesap döneminde %23 yerine %22, izleyen hesap dönemlerinde ise %20 yerine %19

olarak uygulanacaktır. İhracat ve üretim faaliyetleri dışında elde kazançlara ise 2022 hesap döneminde %23, izleyen hesap dönemlerinde %20 oranında kurumlar vergisi uygulanacaktır.

İmalatçı firmanın aynı zamanda imal ettiği mamulleri ihraç etmesi halinde, elde edeceği kazançların ihracata isabet eden kısmı için ayrıca indirim uygulanmayacaktır.

17) İHRACAT BEDELİ DÖVİZLERİN %25'İNİN ARACI BANKAYA SATILMASI, BANKA TARAFINDAN İSE BU DÖVİZİN TCMB'NA SATILMASINA DAİR DÜZENLEME YAPILMIŞTIR.

Merkez Bankası'nca "İhracat Genelgesinin Ek 1 İnci Maddesi Kapsamında Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'na Yapılacak Döviz Satışına İlişkin Uygulama Talimatı" yayınlamıştır. Söz konusu Talimat 03.01.2022 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Uygulama Talimatının 4/1. maddesine göre, İhracat Bedeli Kabul Belgesi veya Döviz Alım Belgesine bağlanan ihracat bedeli dövizin %25'i, İhracat Bedeli Kabul Belgesi veya Döviz Alım Belgesinin düzenlendiği tarihteki **işlem kuru** üzerinden Merkez Bankası'na satılmak üzere İhracat Bedeli Kabul Belgesi veya Döviz Alım Belgesini düzenleyen bankaya satılacaktır.

Uygulama Talimatında İhracat Bedeli Kabul Belgesi veya Döviz Alım Belgesinin düzenlendiği tarihteki **işlem kuru**, "Merkez Bankası tarafından saat 10:00, 11:00, 12:00, 13:00, 14:00 ve 15:00'de ilan edilen ve İhracat Bedeli Kabul Belgesi veya Döviz Alım Belgesine bağlanan ihracat bedeli dövizin Türk lirasına çevrildiği saat itibarıyla en son açıklanmış olan döviz alış kuru olarak" açıklanmıştır.

Uygulama Talimatının 5. Maddesi uyarınca, ihracat genelgesine göre **ABD doları, Euro ve İngiliz sterlini** cinsinden İhracat Bedeli Kabul Belgesi veya Döviz Alım Belgesine bağlanan ihracat bedeli dövizlerin Uygulama Talimatı kapsamında olduğu açıklanmıştır.

Ancak hali hazırda istisna olarak belirlenen ülkelere ilişkin düzenlemeler devam etmektedir.

18) ENFLASYON MUHASEBESİ 18 YIL ARADAN SONRA TEKRAR UYGULAMAYA GEÇECEK.

Enflasyon düzeltmesi en son ülkemizde 2004 yılında uygulanmış olup Kanun'da belirtilen şartlar gerçekleşmediği için bu zamana kadar uygulaması tekrar gündeme gelmemiştir. Ancak 2021 yılı sonu itibariyle şartlar tekrar olduğundan dolayı Enflasyon Muhasebesi uygulaması zorunluluğu gündeme gelmiştir.

Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından bununla ilgili taslak bir tebliğ yayınlanmış olup eğer tebliğin bu haliyle yayınlanmış olması durumunda Şubat ayındaki son geçici vergi döneminde enflasyon muhasebesine ilişkin bazı düzeltmelerin yapılması gerekecektir. Kısaca bilgi vermek gerekirse;

- Öncelikle geçici vergi beyannamesi mevcut mali tablolara göre hesaplanıp vergi tahakkuk ettirilecek.
- Daha sonra 2021 yılı bilançosu çıkarılacak. Çıkarılan bu bilanço enflasyon düzeltmesine tabi tutulacak.
- Enflasyon düzeltmesi yaparken Maliye Bakanlığı'nın belirlemiş olduğu bazı kalemler (stoklar , demirbaşlar vs.) 2004 yılından bu yana endeksleme katsayısı ile bugünkü tutarlarına taşınacak.
- Daha sonra bu düzeltilmiş tutarlar geçici vergi beyannamesine ek yapılarak bildirimde bulunulacak.

Bu şekilde düzenlemenin yayınlanması halinde Şubat ayındaki ve izleyen bütün geçici vergi dönemlerinde bu işlemlerin yapılması gerekecektir.

Şu an itibariyle Meclis'e verilen bir teklifle bunun bir yıl daha uygulanmaması görüşülmektedir.